

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำนวน 1,457 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและจำนวนประชากรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610) ได้จำนวน 304 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน

ส่วนที่ 2 การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 2 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา แจ้งผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ด้วยตนเองและนัดเวลา ในการเก็บแบบสอบถามและได้ลงไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 304 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด หลังจากนั้นได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมคืนมาและรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองของนักเรียน ที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ โดยการทดสอบค่า t และการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า
 - 1.1 จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
 - 1.2 จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรมและอื่น ๆ มีความต้องการที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ ดังนี้
 - 2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพ โดยรวมและด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

2.2 จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรกรรมและอื่น ๆ มีความต้องการต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ทั้ง 3 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งต้องให้ความสำคัญต่องานวิชาการอย่างมาก โดยไม่มีการเก็บค่าบำรุงการศึกษา นอกจากนี้ยังมีโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน ผู้ปกครองจึงสนใจและต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียน และมีความต้องการสูงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาทุกด้าน ซึ่งอภิปรายผลการวิเคราะห์รายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการผลการวิจัย พบว่าความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับที่ 2 จากการบริหารงาน 3 ด้าน เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะการคิด การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การดำรงชีวิตประจำวันได้ จึงถือได้ว่ามีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองของนักเรียนพึงพอใจในส่วนหนึ่งจึงลดลงมาเป็นอันดับ 2 แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์มาก

1.2 ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่าความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เกิดจากที่ให้ความสำคัญกับชุมชน ช่วงเหลือและร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดี เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในรูปของคณะกรรมการ นอกจากนี้ได้เชิญผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยที่ดี กล่าวคือความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดีอยู่แล้ว ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนจึงอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 อยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับที่ 1 เนื่องจากจำนวนนักเรียนและพื้นที่ของโรงเรียนมีสัดส่วนที่ไม่สมดุลกัน นักเรียนมีจำนวนมากแต่พื้นที่น้อย การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมจึงกระทำไม่ได้ไม่มาก นอกจากนี้สัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนค่อนข้างสูง ไม่เหมาะสมกับขนาดห้องเรียน บริเวณรอบนอกโรงเรียน ความต้องการของผู้ปกครองในด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จึงอยู่ในเกณฑ์มาก และเป็นลำดับที่ 1

2. การเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง

2.1 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความต้องการมากกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ($p < .05$) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มักเป็นกลุ่มผู้ปกครองที่ให้ความเอาใจใส่ดูแลสนับสนุนการศึกษา และมีความคาดหวังผลการเรียนของบุตรหลานสูงกว่า นอกจากนี้ยังมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารจัดการและคุณภาพทางการศึกษามากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย วัฒนะศิริ (2529, หน้า 88-84) ศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า “ผู้ปกครองที่มีการศึกษาดูกัน มีความเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการต่างกัน” สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษาที่ 6 (2535, หน้า 65-69) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความต้องการการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตการศึกษา 6 ซึ่งพบว่า “ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการจัดการศึกษาต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง จะมีความต้องการและความคาดหวังต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสูงกว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาคต่ำ” และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภิชัย กุลชา (2536, หน้า 98-101) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า “ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาดูกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมในด้านหลักสูตรวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารทางวิชาการ แตกต่างกัน”

2.2 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามอาชีพ อาชีพรับราชการ อาชีพรัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรกรรมและอื่น ๆ ผลการวิจัย พบว่า ด้านงานวิชาการ และด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ($p < .05$) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องการแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้ปกครองนักเรียนในกลุ่มที่เข้ารับการศึกษาต้องการให้คุณภาพด้านวิชาการสูง มักให้เป็นเด็กที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ มีการแสดงความสามารถตามความถนัด และคาดหวังให้บุตรหลานมีการศึกษาสูง และมีอาชีพที่ดีเช่นเดียวกับตนเอง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าและการอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ควรเริ่มที่การพัฒนาด้านการบริหารงานอาคารสถานที่เป็นลำดับแรกเนื่องจากผู้ปกครองทุกระดับการศึกษาและทุกอาชีพให้ความสำคัญในระดับมากและเป็นอันดับแรกและควรเริ่มที่การจัดบริเวณห้องอาหารของโรงเรียนให้สะอาดอาคารสถานที่ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ และการจัดให้มีห้องพยาบาลที่สะอาดและมีเครื่องใช้ที่จำเป็นพร้อมที่จะให้บริการแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีสุขภาพที่ดีโดยการควบคุมดูแลทำความสะอาดอาคารสถานที่บริเวณห้องครัว ห้องพยาบาล ตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียนควรพัฒนา
2. การบริหารงานวิชาการ เป็นงานอันดับ 2 ที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองทุกอาชีพให้ความสำคัญในระดับมากเป็นอันดับที่สอง ซึ่งเน้นเรื่องการสอนเนื้อหาวิชาที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถด้านทักษะทางภาษาอังกฤษมากขึ้น ตามลำดับ
3. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน นั้น ผู้บริหารและครูควรให้การต้อนรับผู้ปกครองนักเรียนด้วยอัธยาศัยอันดี และควรจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนและพฤติกรรมนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรให้การต้อนรับที่อบอุ่นและมีอัธยาศัยที่ดี โดยให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมด้วยการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปกครองนักเรียนได้รับรู้การเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสาเหตุที่ทำให้ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ว่าทำไมถึงแตกต่างกัน
2. ศึกษาสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาต่างกันจึงมีความต้องการคุณภาพการจัดการศึกษาด้านงานวิชาการ ด้านบริหารงานอาคารสถานที่แตกต่างกัน
3. ควรศึกษาระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยภาพรวม